

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Управління витратами»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність 076 Підприємництво та торгівля
Освітня програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Рік навчання 4, семестр 7
Форма навчання денна
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання українська

Лектор курсу

Контактна інформація
лектора (e-mail)
URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБіП України

к. е. н, доцент Нікітченко Сергій Олександрович

Кафедра організації підприємництва та біржової діяльності
Корп.10, кім. 416

nikitchenko.s.o@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2023>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни є набуття знань та навичок про закономірності формування витрат за видами, центрами відповідальності та носіями для мінімізації їх рівня та обґрунтування оптимальних господарських рішень.

Завдання дисципліни полягає в тому, щоб розкрити:

- класифікацію і структуру витрат, їх характеристику;
- суть вітчизняних та зарубіжних систем і методів обліку витрат на виробництво та зміст оцінки їх впливу на управління витратами;
- методику калькулювання планової собівартості продукції, робіт і послуг, складання кошторисів непрямих витрат;
- нові підходи до управління виробництвом, в тому числі сучасні технології в галузі виробничого та операційного менеджменту;
- постановку на підприємстві виробничого та операційного планування, включаючи планування і економічне обґрунтування окремих технологічних операцій;
- питання оперативного управління ходом аграрного виробництва, включаючи управлінський виробничий облік, нормативний метод управління та автоматизовані системи підтримки прийняття рішень;
- управління виробничими ресурсами, запасами, логістикою, складським господарством у виробництві;
- аспекти маржинальної калькуляції виробничих процесів та використання виробничих ресурсів, які є основою для прийняття ефективних управлінських рішень у сфері виробництва.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК 10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН4. Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

ПРН5. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

ПРН20. Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Модуль 1				
Тема 1 Теоретичні основи управління витратами	2/2	Знати, як еволюціонувало поняття «управління». Розуміти економічну суть категорії «витрати». Розрізняти особливості управління витратами сільськогосподарських підприємств в Україні.	Розв'язок задач.	6
Тема 2 Сутнісна характеристика виробничих витрат	8/8	Знати класифікацію та структура виробничих витрат Розуміти, які є методи управління витратами Визначати функції витрат Аналізувати поведінку витрат Знати методи розподілу витрат	Здача практичної роботи. Розв'язок задач. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).	9
Тема 3 Калькулювання собівартості продукції	2,5/2,5	Розуміти поняття собівартості продукції Розуміти сутність та призначення калькулювання собівартості продукції Вміти групувати витрат за статтями калькуляції Знати види калькуляцій Знати методи та способи калькулювання собівартості продукції Застосовувати методи та особливості оцінки супутньої продукції Розуміти особливості обліку і розподілу непрямих витрат	Здача практичної роботи. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).	7

Тема 4 Теоретичні основи безбиткового виробництва	2,5/2,5	Розуміти різницю між економічною та бухгалтерською моделлю безбитковості виробництва Математична інтерпретація безбитковості Вміти визначати безбитковий рівень у багатопродуктовому виробництві Вміти визначати безбитковий рівень виробництва за умов невизначеності	Здача практичної роботи. Розв'язок задач. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).	9
Тема 5 Управління витратами в довгостроковому періоді	3,5/3,5	Розуміти особливості поведінки витрат на виробництво в довгостроковому періоді Знати сутність та форми інвестицій Аналізувати оцінку проектів капітальних вкладень	Здача практичної роботи. Розв'язок задач. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn). Написання тестів.	9
Модуль 2				
Тема 6 Управління зниженням витрат	5/5	Розуміти поняття "Тип виробництва", Класифікація факторів, що впливають на витрати підприємства. Управління витратами підприємства за основними техніко-економічними чинниками. Система стимулювання економії ресурсів	Здача практичної роботи. Розв'язок задач. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).	9
Тема 7 Управління активами підприємства	3,5/3,5	Знати облік та управління виробничими запасами. Розрізняти процедури та технічні прийоми управління запасами. Розрізняти методи управління дебіторською та кредиторською заборгованістю Вміти управляти грошовими коштами	Здача практичної роботи. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).	7
Тема 8 Управління витратами при бюджетуванні на підприємстві	3/3	Знати горизонти планування Розуміти поділ підприємства на центри відповідальності Знати склад планів і бюджетів підприємства Ув'язка фінансових і економічних показників	Здача практичної роботи. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).	7
Тема 9 Оцінка ефективності витрат	3/3	Вміти робити оцінку ефективності інвестицій, операційних та інших витрат	Здача практичної роботи. Розв'язок задач. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn). Написання тестів.	7
Всього за 7 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Пройходження тестових завдань по I і II модулі є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Артамонова Н., Акулюшина М. Управління витратами: Центр навчальної літератури, 2022. 116с.
2. Господарський кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
3. Державна продовольчо-зернова корпорація України. веб-сайт. URL: <http://www.pzcu.gov.ua>
4. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
5. Економічна сутність управління витратами підприємства - <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3681>
6. Методичні підходи до розробки бізнес-плану сімейного фермерського господарства / [М.Й. Малік, О.Г. Шпикуляк, М.І. Кісіль, Р.Я. Корінець, В.М. Павлишинець]. Київ: ННЦ «ІАЕ», 2023. 40 с.
7. Національна академія аграрних наук України. веб-сайт. URL: <http://naas.gov.ua>
8. Національний університет біоресурсів і природокористування України. веб-сайт. URL: <http://nubip.edu.ua>
9. Організація і планування виробництва в аграрних формуваннях: навчальний посібник /За заг. ред. М.М. Ільчука. Вид. 2-ге, перероб та доп. Київ: НУБіП України, 2022. 358 с.
10. Управління витратами - <http://metod.onat.edu.ua/ru/metod/download/718/ua>
11. Управління витратами підприємства - http://pidruchniki.com/16330826/finansu/upravlinnya_vitratami_pidpriyemstva
12. Управління витратами підприємства - <http://www.ipdo.kiev.ua/files/articles/but7.pdf>
13. Функції управління витратами підприємства - http://pidruchniki.com/1272020453085/finansu/funktsiyi_upravlinnya_vitratami_pidpriyemstva
14. Чорна М.В., Смірнова П.В. Управління витратами: https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/7669/1/129_Chorna_Navch_Pos_UV_pchat.pdf